

Vlada Republike Hrvatske

Izvješće o tijeku pregovaračkog procesa Republika Hrvatska – Europska unija za vrijeme predsjedavanja Kraljevine Švedske Vijećem Europske unije (razdoblje od 1. srpnja do 31. prosinca 2009. godine)

temeljem Izjave Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske o zajedničkom djelovanju u procesu pregovora za članstvo u Europskoj uniji

siječanj 2010. godine

1. Uvod – Odnosi Republike Hrvatske i Europske unije

Predsjedavanje Kraljevine Švedske Vijećem Europske unije (EU), u razdoblju od 1. srpnja do 31. prosinca 2009. godine, obilježila je prekretnica, koja je utrla put samoj završnici pristupnih pregovora. Zahvaljujući političkom dogovoru o postupanju s graničnim pitanjem postignutom između Slovenije i Hrvatske u rujnu 2009. godine te slijedom toga deblokadi pregovora u pojedinačnim poglavljima od strane Slovenije, tijekom izvještajnog razdoblja pregovori su otvoreni u šest te privremeno zatvoreni u deset pregovaračkih poglavlja.

Republika Hrvatska je tijekom švedskog Predsjedništva nastavila provoditi reforme i sve ostale obveze koje proizlaze iz članstva u EU u cilju stvaranja pretpostavki za završnicu pristupnih pregovora. Unatoč nastavku blokade Republike Slovenije u prvom dijelu izvještajnog razdoblja, Hrvatska je ostvarila značajni tehnički i sadržajni napredak u pregovorima što je u konačnici rezultiralo, između ostalog, najvećim brojem privremeno zatvorenih poglavlja tijekom jednog Predsjedništva. U svim su se područjima pregovora i dalje provodile reforme. U tom se smislu i dalje jednaku pažnju posvećuje kvaliteti, brzini i učinkovitosti pregovora.

Tijekom izvještajnog razdoblja održane su tri sjednice Međuvladine konferencije o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji (MVK), dvije na ministarskoj te jedna na zamjениčkoj razini, na kojima je Hrvatska otvorila pregovore u poglavljima „4. Sloboda kretanja kapitala“, „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“, „12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor“, „16. Oporezivanje“, „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“ i „24. Pravda, sloboda i sigurnost“ (2. listopada), te privremeno zatvorila pregovore u poglavljima „2. Sloboda kretanja radnika“, „6. Pravo trgovačkih društava“, „18. Statistika“, „21. Trans-europske mreže“ i „29. Carinska unija“ (2. listopada), poglavljima „9. Financijske usluge“, „15. Energetika“ i „28. Zaštita potrošača i zdravlja“ (27. studenog) te poglavljima „3. Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga“ i „19. Socijalna politika i zapošljavanje“ (21. prosinca).

U razdobljima koja su prethodila češkom i švedskom Predsjedništvu Republika Hrvatska je relevantnim tijelima EU formalno dostavila dokumente u cilju ispunjavanja svih mjerila za otvaranje pregovora. U izvještajnom razdoblju nastavljeno je ispunjavanje mjerila za zatvaranje, te su EU dostavljeni relevantni dokumenti za ispunjavanje mjerila za zatvaranje u tri poglavlja. U svim ostalim poglavljima u kojima su utvrđena mjerila za zatvaranje ostvaren je napredak u ispunjavanju mjerila u cilju njihova što skorijeg privremenog zatvaranja. Niti tijekom švedskog predsjedavanja nisu otklonjene rezerve nekih država članica EU glede formalnog otvaranja poglavlja „23. Pravosuđe i temeljna prava“, a vezano uz ispunjavanje pojedinih obveza Republike Hrvatske u suradnji s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju (MKSJ).

Uz pregovore o pristupanju, odnosi Republike Hrvatske i EU-a nastavili su se razvijati na još nekoliko komplementarnih razina: provedba Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP), politički dijalog EU-RH u okviru Vijeća za stabilizaciju i pridruživanje, provedba prioriteta i preporuka iz Izvješća Europske komisije o napretku Hrvatske za 2008. i 2009. godinu, kao i Pristupnog partnerstva, korištenje programa pred-pristupne pomoći EU.

Tijekom švedskog Predsjedništva nastavljena je provedba SSP-a, koja je razmotrena u okviru tijela i mehanizama predviđenih SSP-om. U Bruxellesu je 9. prosinca 2009. održan peti sastanak Odbora za stabilizaciju i pridruživanje između Republike Hrvatske i Europske unije. Tijekom izvještajnog razdoblja održana su četiri sastanka Pododbora za provedbu SSP-a:

Pododbor za ekonomska i financijska pitanja te statistiku (Bruxelles, 7. srpnja), Pododbor za promet, okoliš, energetiku i regionalni razvitak (Bruxelles, 8. srpnja), Pododbor za pravdu, slobodu i sigurnost (Bruxelles, 17. rujna) i Pododbor za trgovinu, industriju, carine i poreze (Zagreb 29. rujna)

Europska komisija (EK) je 14. listopada 2009. usvojila „jesenski paket dokumenata o proširenju“ koji uključuje strateški dokument Komunikaciju EK Vijeću i Europskom parlamentu „*Strategija proširenja i glavni izazovi 2009. – 2010.*“ s prilogom u vidu sažetaka Izvješća o napretku za pojedine države u procesu proširenja (Albanija, Bosna i Hercegovina, Hrvatska, Makedonija, Crna Gora, Srbija, Kosovo i Turska), pojedinačna Izvješća o napretku navedenih država te Studiju s preporukama za približavanje Kosova europskim integracijama u skladu s europskim perspektivama za čitavu regiju.

Godišnje Izvješće o napretku Republike Hrvatske, pored analize odnosa Hrvatske i EU, političkih i ekonomskih kriterija za članstvo, daje pregled ocjena napretka po pojedinačnim poglavljima pregovora. Usporedba ocjena u ovogodišnjem Izvješću s onima prošlih godina - 2007. i 2008. - potvrđuje kako Hrvatska uistinu ulazi u zaključnu fazu tehničkih priprema za članstvo. U svim je poglavljima zabilježen napredak, tako da u ovom Izvješću nema negativnih ocjena u vidu ograničenog ili neujednačenog napretka. Riječ je o do sada najpozitivnijem Izvješću o napretku, čime je nastavljen trend iz prethodnih godina. Hrvatska je tako zadržala održivu i pozitivnu dinamiku napretka, te opravdala očekivanja Europske komisije o otvaranju same zaključne faze pristupnih pregovora.

Vlada Republike Hrvatske ukazuje na Zaključke Vijeća EU-a od 8. prosinca 2009. godine u kojima je Vijeće pozdravilo uspostavu Radne skupine za izradu nacрта Ugovora o pristupanju Hrvatske, a koja je s radom započela 16. prosinca 2009. godine. Vijeće je također prihvatilo prijedlog Europske komisije o financijskom paketu za prve dvije godine članstva Hrvatske u EU. Izračun je pripremljen na temelju radne pretpostavke da će Hrvatska postati članicom EU-a u siječnju 2012. godine. Slijedom toga, u prve dvije godine članstva (2012. i 2013.) u proračunu EU-a za Hrvatsku je ukupno namijenjeno 3,568 milijardi eura.

Hrvatska kao država kandidatkinja koristi sve instrumente pretpriprustupne pomoći EU, koji su početkom 2007. godine zamijenjeni jedinstvenim Instrumentom za pretpriprustupnu pomoć (*Instrument for Pre-Accession Assistance, IPA*). Ovi instrumenti pomažu Hrvatskoj u njezinim pripremama za ulazak u EU i pružaju dodatnu financijsku potporu. U 2009. godini su ukupna financijska sredstva u sklopu programa IPA predviđena za Hrvatsku iznosila 151,2 milijuna eura. Europska je komisija u Izvješću o napretku za 2009. godinu naglasila kako je Hrvatska tijekom 2009. godine učinila niz značajnih koraka u cilju uklanjanja slabosti uočenih u upravljanju IPA-om, što je rezultiralo prijenosom ovlasti u prve četiri komponente IPA-e. Vlada Republike Hrvatske redovito izvješćuje Hrvatski sabor o korištenju instrumenata pretpriprustupne pomoći EU temeljem Zaključka Hrvatskog sabora od 6. listopada 2006. godine.

2. Tijek pregovora o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji

2.1.2. Mjerila za otvaranje

Od otvaranja pristupnih pregovora Republika Hrvatska je zaprimila ukupno 23 mjerila za otvaranje u jedanaest poglavlja: „1. Sloboda kretanja roba“ (3 mjerila), „4. Sloboda kretanja kapitala“ (2 mjerila), „5. Javne nabave“ (2 mjerila), „8. Tržišno natjecanje“ (4 mjerila), „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“ (1 mjerilo), „12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna

politika“ (4 mjerila), „19. Socijalna politika i zapošljavanje“ (1 mjerilo), „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“ (1 mjerilo), „23. Pravosuđe i temeljna prava“ (3 mjerila), „24. Pravda, sloboda i sigurnost“ (1 mjerilo) i „27. Okoliš“ (1 mjerilo). Republika Hrvatska dostavila je sve relevantne dokumente za ispunjavanje zaprimljenih mjerila za otvaranje pregovora tijelima EU.

Vijeće EU je do kraja izvještajnog razdoblja potvrdilo ispunjenost 16 mjerila za otvaranje 9 poglavlja (1. Sloboda kretanja roba, 4. Sloboda kretanja kapitala, 5. Javne nabave, 11. Poljoprivreda i ruralni razvitak, 12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor, 19. Socijalna politika i zapošljavanje, 22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata, 24. Pravda, sloboda i sigurnost i 27. Okoliš), za koja je Republika Hrvatska dobila pozive za dostavom svojih pregovaračkih stajališta. Preostao je još dovršetak procesuiranja mjerila za otvaranje u poglavljima „23. Pravosuđe i temeljna prava“ i „8. Tržišno natjecanje“.

Tijekom švedskog Predsjedništva nastavljena je rasprava unutar Vijeća EU o Izvješću o ispunjavanju mjerila za otvaranje poglavlja „23. Pravosuđe i temeljna prava“. Iako je Europska komisija dala pozitivnu ocjenu na ispunjavanje mjerila za otvaranje i predložila Vijeću otvaranje poglavlja, ono nije moglo biti otvoreno zbog nepostizanja jednoglasnosti država članica EU-a o pitanju suradnje Republike Hrvatske s MKSJ-om.

U pogledu poglavlja „8. Tržišno natjecanje“, još su tijekom češkog Predsjedništva uspješno dovršene konzultacije s Europskom komisijom oko preostalog mjerila za otvaranje poglavlja koje se odnosi na pitanje brodogradnje. U tijeku su konzultacije s Europskom komisijom oko drugog kruga privatizacije hrvatskih brodogradilišta.

2.2. Pregovaračka stajališta

Od početka pregovora do kraja izvještajnog razdoblja Republika Hrvatska je zaprimila poziv za dostavom pregovaračkih stajališta za 31 poglavlje. Republika Hrvatska je već tijekom francuskog Predsjedništva u drugoj polovici 2008. godine predala sva pregovaračka stajališta za poglavlja za koja je zaprimila poziv.

Republika Hrvatska još treba dostaviti pregovaračka stajališta za poglavlja „23. Pravosuđe i temeljna prava“ i „8. Tržišno natjecanje“. Pregovaračko stajalište za poglavlje „23. Pravosuđe i temeljna prava“ Vlada Republike Hrvatske usvojila je 25. ožujka 2009. te je isto spremno za dostavu tijelima EU odmah po zaprimanju poziva Predsjedništva. Pregovaračko stajalište za poglavlje „8. Tržišno natjecanje“ u završnom je stupnju izrade, a nacrt Pregovaračkog stajališta u predmetnom poglavlju je u izvještajnom razdoblju (15. rujna 2009.) raspravljen na sjednici Nacionalnog odbora Hrvatskog sabora.

2.2.1. Mjerila za zatvaranje

Od početka pregovora do kraja izvještajnog razdoblja Republika Hrvatska je zaprimila ukupno 82 mjerila za zatvaranje 26 poglavlja: „1. Sloboda kretanja roba“ (4 mjerila), „2. Sloboda kretanja radnika“ (1 mjerilo), „3. Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga“ (6 mjerila), „4. Sloboda kretanja kapitala“ (3 mjerila), „5. Javne nabave“ (3 mjerila), „6. Pravo trgovačkih društava“ (4 mjerila), „7. Pravo intelektualnog vlasništva“ (2 mjerila), „9. Financijske usluge“ (5 mjerila), „10. Informacijsko društvo i mediji“ (3 mjerila), „11.

Poljoprivreda i ruralni razvitak“ (3 mjerila), „12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarna politika“ (3 mjerila), „14. Prometna politika“ (4 mjerila), „15. Energetika“ (4 mjerila), „16. Oporezivanje“ (3 mjerila), „17. Ekonomska i monetarna politika“ (1 mjerilo), „18. Statistika“ (2 mjerila), „19. Socijalna politika i zapošljavanje“ (2 mjerila), „20. Poduzetništvo i industrijska politika“ (1 mjerilo), „21. Trans-europske mreže“ (1 mjerilo), „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“ (7 mjerila), „24. Pravda, sloboda i sigurnost“ (6 mjerila), „28. Zaštita potrošača i zdravlja“ (4 mjerila), „29. Carinska unija“ (3 mjerila), „30. Vanjski odnosi“ (1 mjerilo), „32. Financijski nadzor“ (5 mjerila) i „33. Financijske i proračunske odredbe“ (1 mjerilo). Tijekom izvještajnog razdoblja zaprimljena su mjerila za zatvaranje šest poglavlja: „4. Sloboda kretanja kapitala“, „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“, „12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor“, „16. Oporezivanje“, „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“ i „24. Pravda, sloboda i sigurnost“.

Do kraja izvještajnog razdoblja Republika Hrvatska je tijelima EU dostavila relevantne dokumente za ispunjavanje ukupno 45 mjerila za zatvaranje u 16 poglavlja, od čega su tijekom švedskog Predsjedništva dostavljeni dokumenti za ispunjavanje 12 mjerila za zatvaranje tri poglavlja: „3. Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga“, „15. Energetika“ i „19. Socijalna politika i zapošljavanje“.

U poglavlju „3. Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga“ Republika Hrvatska je u cilju ispunjavanja mjerila za zatvaranje pregovora Europskoj komisiji 23. listopada 2009. godine dostavila *Izješće o ispunjavanju obveza iz poglavlja „3. Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga“* zajedno s paketom dokumenata za ispunjavanje mjerila za zatvaranje. Poglavlje je privremeno zatvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 21. prosinca 2009.

U poglavlju „15. Energetika“ Republika Hrvatska je u cilju ispunjavanja mjerila za zatvaranje pregovora Europskoj komisiji 11. srpnja 2009. godine dostavila *Izješće o ispunjavanju obveza iz poglavlja „15. Energetika“* zajedno s paketom dokumenata za zatvaranje. Poglavlje je privremeno zatvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 27. studenog 2009.

U poglavlju „19. Socijalna politika i zapošljavanje“ Republika Hrvatska je u cilju ispunjavanja mjerila za zatvaranje pregovora Europskoj komisiji 16. studenog 2009. godine dostavila *Izješće o ispunjavanju obveza iz poglavlja „19. Socijalna politika i zapošljavanje“* zajedno s paketom dokumenata za zatvaranje. Poglavlje je privremeno zatvoreno na Međuvladinoj konferenciji održanoj 21. prosinca 2009.

Za vrijeme švedskog Predsjedništva nastavljene su aktivnosti te uloženi daljnji naponi u cilju kvalitetnog i što skorijeg ispunjavanja svih do sada zaprimljenih mjerila za zatvaranje, uz intenzivne tehničke konzultacije sa službama Europske komisije.

2.3. Sastanci bilateralne Međuvladine konferencije o pristupanju između Republike Hrvatske i država članica Europske unije (MVK)

U izvještajnom su razdoblju održane tri sjednice Međuvladine konferencije: dvije na razini voditelja izaslanstava (ministara) te jedna na razini zamjenika voditelja izaslanstava (glavnih pregovarača).

Na sjednici Međuvladine konferencije na ministarskoj razini, održanoj 2. listopada 2009. u Bruxellesu, pregovori su otvoreni u 6 poglavlja: „4. Sloboda kretanja kapitala“, „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“, „12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor“, „16. Oporezivanje“, „22. Regionalna politika i koordinacija strukturnih instrumenata“ i „24. Pravda, sloboda i sigurnost“, a privremeno zatvoreni u pet poglavlja: „2. Sloboda kretanja radnika“, „6. Pravo trgovačkih društava“, „18. Statistika“, „21. Trans-europske mreže“ i „29. Carinska unija“. Izaslanstvo Republike Hrvatske predvodio je ministar vanjskih poslova i europskih integracija i voditelj Državnog izaslanstva Gordan Jandroković. EU je temeljem analize pripremljenosti Republike Hrvatske ocijenila potrebnim utvrditi mjerila za zatvaranje pregovora u svakom od navedenih poglavlja za otvaranje. Republika Hrvatska je prihvatila pravnu stečevinu EU u svim poglavljima, ali dodatno je u poglavljima „4. Sloboda kretanja kapitala“, „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“, „12. Sigurnost hrane, veterinarstvo i fitosanitarni nadzor“ i „16. Oporezivanje“ zatražila određena prijelazna razdoblja i specifična izuzeća oko kojih se očekuju daljnji pregovori.

Kad je riječ o šest poglavlja za otvaranje, predstavnici EU su ukazali na složenost i osjetljivost pojedinih poglavlja iz ove skupine. Posebice se to odnosi na poglavlje „11. Poljoprivreda i ruralni razvitak“ koje predstavlja jednu od temeljnih politika EU, te poglavlja „16. Oporezivanje“ i „24. Pravda, sloboda i sigurnost“. Predstavnici EU-a su potaknuli Hrvatsku na ispunjavanje mjerila za zatvaranje kao i na potrebnu pažnju svim pitanjima obuhvaćenim ovim područjima. Ministar Jandroković je istaknuo da sva navedena poglavlja imaju posebno značenje u pristupnim pregovorima s obzirom na njihovu složenost i značajne financijske implikacije, kao i na njihov utjecaj na funkcioniranje unutarnjeg tržišta te sigurnost građana. U svim je poglavljima za otvaranje već ostvaren značajan napredak u zakonodavnom usklađivanju s pravnom stečevinom EU-a. Ministar je naglasio da će Hrvatska ostati u potpunosti predana kontinuiranom jačanju administrativnih kapaciteta u navedenim područjima. Posebnu pozornost posvetit će odgovarajućoj provedbi zakonodavstva, kontinuiranom obrazovanju stručnjaka te osiguranju odgovarajućih financijskih sredstava za provođenje reformi. Hrvatska će ostati predana implementaciji svih mjera navedenih u pregovaračkim stajalištima te je uvjerena da će navedeni naponi pridonijeti učinkovitom i pravovremenom ispunjavanju mjerila za zatvaranje svih šest poglavlja.

EU je ocijenila da daljnji pregovori u poglavljima „2. Sloboda kretanja radnika“, „6. Pravo trgovačkih društava“, „18. Statistika“, „21. Trans-europske mreže“ i „29. Carinska unija“ nisu potrebni te da su ispunjeni uvjeti za njihovo privremeno zatvaranje. Istaknuto je da je Hrvatska u ovim poglavljima napravila značajan napredak te je ukazano da treba nastaviti s aktivnostima u cilju osiguranja odgovarajućih administrativnih kapaciteta i sposobnosti za dovršetak zakonodavnog usklađivanja kako bi se učinkovito provodila pravna stečevina EU-a.

Općenito je na ovoj sjednici MVK izraženo zadovoljstvo daljnjim značajnim napretkom u pregovaračkom procesu Hrvatske. Veliki broj otvorenih odnosno privremeno zatvorenih poglavlja odraz je hrvatske kontinuirane provedbe priprema za članstvo u Uniji. Pozdravljen je dogovor postignut između Hrvatske i Slovenije o nastavku pristupnih pregovora i nastavku razgovora na rješavanju graničnog spora uz pomoć EU. Istaknuto je kako je tehnički posao u mnogim poglavljima napredovao te su pozdravljeni veliki naponi koje Hrvatska ulaže u pregovarački proces uz poziv da se nastavi s naporima na ispunjavanju svih preostalih uvjeta za pristupanje uz posebni naglasak na ostvarivanju rezultata u provedbi usvojenih strategija i akcijskih planova te na kontinuiranom jačanju administrativnih sposobnosti. Predstavnici EU-a su ukazali na potrebu dovršavanja reformi i učinkovite provedbe *acquis*-a, posebice u ključnim područjima pravosuđa i reforme javne uprave, borbe protiv korupcije, zaštiti manjina i provedbi gospodarskih reformi. Vezano uz regionalnu suradnju, EU je potaknula

Hrvatsku da nastavi ulagati napore u daljnji razvoj dobrosusjedskih odnosa. Posebno je naglašeno kako potpuna suradnja s MKSJ-om ostaje odlučujućom za daljnji napredak u poglavlju „23. Pravosuđe i temeljna prava“. Ministar Jandroković je izrazio zadovoljstvo što je nakon niza pokušaja postignut bilateralni dogovor temeljen na obnovljenom dijalogu sa Slovenijom i u duhu dobrosusjedskih odnosa. Izrazio je i očekivanja Hrvatske da će i preostale rezerve biti podignute kako bi i pregovori u poglavljima „13. Ribarstvo“, „27. Okoliš“ i „31. Vanjska, sigurnosna i obrambena politika“ mogli biti što skorije formalno otvoreni. Ministar je izvijestio da je Hrvatska nastavila s provedbom potrebnih internih reformi kako bi ispunila uvjete za članstvo u EU, u kojem smislu je ubrzana dinamika tehničkih priprema u svim poglavljima, a proces prilagodbe ušao u završnu fazu. Vezano uz poglavlje „23. Pravosuđe i temeljna prava“, ministar je ponovio da Hrvatska ostaje i nadalje privržen suradnji s MKSJ-om.

Na sjednici Međuvladine konferencije na razini zamjenika voditelja izaslanstava (glavnih pregovarača) održanoj 27. studenog 2009. u Bruxellesu, pregovori su privremeno zatvoreni u tri poglavlja: „9. Financijske usluge“, „15. Energetika“ i „28. Zaštita potrošača i zdravlja“. Izaslanstvo Republike Hrvatske predvodio je zamjenik voditelja Državnog izaslanstva i glavni pregovarač, veleposlanik Vladimir Drobnjak.

EU je ocijenila da daljnji pregovori u poglavljima „9. Financijske usluge“, „15. Energetika“ i „28. Zaštita potrošača i zdravlja“ nisu potrebni te da su ispunjeni uvjeti za njihovo privremeno zatvaranje. Istaknuto je da je Hrvatska u ovim poglavljima napravila značajan napredak te je ukazano da treba dobrim tempom nastaviti s aktivnostima, posebice u cilju osiguranja odgovarajućih administrativnih kapaciteta i sposobnosti za dovršetak zakonodavnog usklađivanja na svim područjima potrebnima za učinkovitu provedbu *acquis*-a.

U pogledu poglavlja „9. Financijske usluge“, predstavnici EU-a su istaknuli da je Hrvatska ostvarila značajan napredak u zakonodavnom usklađivanju u svim područjima iz ovog poglavlja. Utvrdili su da su ojačana nadzorna tijela, te razvijena odgovarajuća sposobnost za provedbu *acquis*-a. Istaknuvši kako Hrvatska prepoznaje ključnu važnost financijskih usluga na jedinstvenom tržištu EU-a, posebice u svjetlu izazova financijske i gospodarske krize, glavni pregovarač Drobnjak je izrazio spremnost Hrvatske da, nakon pristupanja EU-u, aktivno pridonosi daljnjem razvoju i provedbi *acquis*-a o financijskim uslugama, kao važnog elementa u općem funkcioniranju unutarnjeg tržišta EU-a.

U pogledu poglavlja „15. Energetika“ glavni pregovarač Drobnjak je istaknuo da Hrvatska prepoznaje kako je u fokusu energetske politike EU-a stvaranje konkurentnog unutarnjeg tržišta energije uz istovremenu pažnju o razvoju obnovljivih izvora energije i smanjenju energetske potrošnje. Na sastanku je utvrđeno da je Hrvatska ostvarila značajnu razinu zakonodavne usklađenosti, uz poseban naglasak na usklađivanju u pogledu unutarnjeg tržišta plina i električne energije, kao i liberalizaciju tržišta plina i električne energije u Hrvatskoj. Predstavnici EU-a su podsjetili na obvezu Hrvatske na povećanje udjela korištenja obnovljivih izvora energije na 20% do 2020. godine u skladu s drugim državama članicama EU-a. Također su istaknuli da je Hrvatska, od otvaranja ovog poglavlja, osnažila i svoju administrativnu sposobnost, posebice u području nuklearne sigurnosti, povećavajući opću učinkovitost cijelog sustava putem spajanja dva postojeća regulatorna tijela. Glavni pregovarač Drobnjak je istaknuo da će Hrvatska nastaviti s daljnjim usklađivanjem s nedavno usvojenim *acquis*-em. U pogledu gospodarenja radioaktivnim i nuklearnim otpadom, istaknuo je da Hrvatska poštuje najviše međunarodne standarde, te je uspostavila pravni i strateški okvir koji će nastaviti učinkovito provoditi i dalje razvijati u skladu sa svojim međunarodnim i obvezama iz pregovora s EU-om.

U pogledu poglavlja „28. Zaštita potrošača i zdravlja“, na sastanku je naglašeno da je Hrvatska ostvarila dobar napredak. Usvajanjem izmjena i dopuna Zakona o općoj sigurnosti proizvoda i Zakona o zaštiti potrošača, Hrvatska je uskladila veći dio svog zakonodavstva u tom području. Glede javnog zdravlja značajan je napredak ostvaren transpozicijom *acquis*-a o ograničavanju upotrebe duhana, te usvajanjem propisa iz područja krvi, tkiva i stanica u skladu s *acquis*-em, što su sve bila mjerila za zatvaranje poglavlja. Ukazano je na potrebu daljnjeg snaženja administrativne sposobnosti u području zaštite potrošača i javnog zdravlja, posebice za potrebe sudjelovanja u sustavu RAPEX, te u pogledu osuvremenjivanja i restrukturiranja transfuzijskih ustanova u skladu s tehničkim zahtjevima EU-a. U području mentalnog zdravlja ukazano je na potrebu kreiranja sustava pružanja usluga u zajednici kao alternativni institucionalizaciji. Glavni pregovarač Drobnyak je istaknuo da je Hrvatska svjesna značaja ovog područja za opću zaštitu i sigurnost građana. Naglasio je da Hrvatska ostaje čvrsto privrženost ostvarivanju pune usklađenosti s *acquis*-em u ovom poglavlju i osiguranju odgovarajuće administrativne sposobnosti za njegovu provedbu, te će nastaviti razvijati nacionalnu politiku u skladu s onom EU-a, te pratiti daljnji razvoj *acquis*-a u tom području.

Na sjednici Međuvladine konferencije na ministarskoj razini, održanoj 21. prosinca 2009. u Bruxellesu, pregovori su privremeno zatvoreni u poglavljima „3. Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga“ i „19. Socijalna politika i zapošljavanje“. Izaslanstvo Republike Hrvatske predvodio je ministar vanjskih poslova i europskih integracija i voditelj Državnog izaslanstva Gordan Jandroković.

EU je ocijenila da daljnji pregovori u poglavljima „3. Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga“ i „19. Socijalna politika i zapošljavanje“ nisu potrebni te da su ispunjeni uvjeti za njihovo privremeno zatvaranje. Istaknuto je da je Hrvatska u ovim poglavljima napravila značajan napredak te je ukazano da treba nastaviti s aktivnostima u cilju osiguranja odgovarajućih administrativnih kapaciteta i sposobnosti za dovršetak zakonodavnog usklađivanja na svim područjima kako bi se učinkovito provodila pravna stečevina EU-a.

Naglasivši kako sektor usluga predstavlja najveći dio gospodarstva kako Hrvatske tako i EU-a, na sastanku je utvrđeno da će, kad je riječ o poglavlju „3. Pravo poslovnog nastana i sloboda pružanja usluga“, jednaki tretman gospodarskih subjekata i pružatelja usluga, u skladu sa zahtjevima EU-a, omogućiti povećanu prekograničnu konkurentnost u ovom važnom sektoru. To će potaknuti gospodarski rast te potrošačima osigurati veći izbor pri odabiru usluga, a time i povećanu dobrobit. Ministar Jandroković je naglasio da je riječ o zaista složenom poglavlju koje se odnosi na funkcioniranje unutarnjeg tržišta i koje obuhvaća široki spektar pitanja. Izrazio je zadovoljstvo što je Unija uvažila postignuća i kontinuirane napore Hrvatske u ovom području. Izvijestio je da je Hrvatska u ovom poglavlju uskladila desetke svojih zakona i propisa, uklanjajući različite vrste restrikcija za pravo poslovnog nastana i slobodu pružanja usluga koje nisu bile sukladne *acquis*-u. Uspostavljen je novi zakonski okvir za regulirane profesije i uzajamno priznavanje stručnih kvalifikacija, koji će zasigurno imati pozitivne učinke. Također je naglasio da je Hrvatska u bliskoj suradnji s Komisijom i državama članicama EU-a na dobrom putu za ostvarenje zahtjevnih zadaća provedbe nove Direktive o uslugama. Vezano uz pitanje potpune liberalizacije poštanskog tržišta, Hrvatska je zadovoljna prijelaznim režimom temeljenim na modelu koji primjenjuju neke države članice EU-a, a koji će biti iskorišten za stvaranje odgovarajućeg poslovnog okruženja i daljnje jačanje relevantnih sloboda unutarnjeg tržišta.

Naglasivši iznimnu osjetljivost poglavlja „19. Socijalna politika i zapošljavanje“, budući da obuhvaća važna pitanja poput radnog zakonodavstva, nediskriminacije, socijalne sigurnosti

kao i zdravlja i sigurnosti na radu, predstavnici EU-a su istaknuli da je Hrvatska ispunila tražene zahtjeve EU-a u ovom području. Ministar Jandroković je istaknuo da Hrvatska ostaje predana postizanju pune zakonske usklađenosti po pitanju nediskriminacije i jednakih mogućnosti te osiguranju odgovarajuće primjene tog zakonskog okvira. Hrvatska također pridaje veliku pažnju socijalnom dijalogu i važnoj ulozi socijalnih partnera u procesu donošenja odluka. Zaključno je naglasio kako je Hrvatska svjesna velike važnosti uspostave odgovarajućih administrativnih sposobnosti na svim područjima socijalne politike i zapošljavanja, te će nastaviti s njihovim jačanjem, posebice u skladu s obvezama za zapošljavanje dodatnog osoblja preuzetima Akcijskim planom usvojenim u kolovozu 2007.

3. Zaključak

Republika Hrvatska je tijekom švedskog predsjedavanja Europskom unijom obilježila četvrtu obljetnicu napredovanja na putu prema članstvu u EU. Tijekom tog razdoblja Hrvatska je zabilježila značajne pozitivne rezultate ostvarivši daljnji formalni, tehnički i sadržajni napredak u pristupnim pregovorima, čija je bilanca na kraju 2009. godine sastoji od 28 otvorenih i 17 privremeno zatvorenih poglavlja. Slijedom toga, Hrvatska je otvorila vrata skorom zaključenju pristupnih pregovora, na što upućuju podmakla faza pregovora, ali i niz odluka koje su tijela EU-a usvojila tijekom ovog razdoblja.

Dodatnu dimenziju ovom šestomjesečnom razdoblju daje ključni pomak ostvaren zahvaljujući političkom dogovoru postignutom između Republike Hrvatske i Republike Slovenije 11. rujna 2009. godine o prepuštanju hrvatsko-slovenskog graničnog pitanja međunarodnoj arbitraži. Dogovor je omogućio paralelno odvijanje pristupnih pregovora i razgovora o rješavanju graničnog spora koji su u konačnici rezultirali potpisivanjem Sporazuma o arbitraži u Stockholmu 4. studenog 2009. godine i nakon toga ratifikacijom tog Sporazuma u Hrvatskom saboru 20. studenog 2009. godine. Hrvatska vjeruje da će i Slovenija uskoro završiti proces ratifikacije.

Republika Hrvatska je i tijekom ovog izvještajnog razdoblja bila istovremeno usredotočena na sve aspekte pregovaračkog procesa – ispunjavanje političkih i ekonomskih kriterija, otvaranje i zatvaranje poglavlja, ispunjavanje mjerila, usklađivanje zakonodavstva te provođenje potrebnih reformi. Napravljen je značajan posao na tehničkoj, postupovnoj i supstantivnoj pripremi preostalih poglavlja spremnih za otvaranje odnosno privremeno zatvaranje u predstojećem razdoblju.

Uzimajući u obzir ukupne prilike u Hrvatskoj i europskom i širem međunarodnom okruženju obilježene sveopćom financijskom i gospodarskom krizom, stupanjem na snagu Lisabonskog ugovora te uslijed toga novim političkim i institucionalnim ustrojem Europske unije, ali i jednogodišnjim trajanjem blokade hrvatskih pristupnih pregovora od strane Republike Slovenije, Vlada Republike Hrvatske ocjenjuje da je Hrvatska ostvarila iznimno dobar napredak u pregovaračkom procesu tijekom izvještajnog razdoblja, te da je pristupni proces završetkom 2009. godine ušao u zaključnu i odlučujuću fazu. U njoj će od ključne važnosti biti zadržati obnovljeni pregovarački *momentum* te posebnu pažnju posvetiti dovršetku priprema za buduće članstvo u EU, kao i dovršetku unutarnjih reformi i učinkovitoj provedbi pravne stečevine EU-a u svim pregovaračkim područjima.

Republika Hrvatska je u izvještajnom razdoblju ispunila 12 mjerila za zatvaranje utvrđena u tri poglavlja koja su ujedno i privremeno zatvorena tijekom švedskog Predsjedništva. Time Hrvatska kraj izvještajnog razdoblja dočekuje sa 40 ispunjenih i službeno verificiranih mjerila

za zatvaranje u 15 poglavlja, što je više od polovice od ukupno 82 do sada utvrđena mjerila za zatvaranje u 26 poglavlja. Pored navedenog Hrvatska je Europskoj komisiji službeno dostavila dokumente potrebne za ispunjavanje dodatnih pet mjerila za zatvaranje poglavlja 32. Financijski nadzor, a za čiju službenu verifikaciju od strane država članica su prethodno potrebne izmjene Ustava Republike Hrvatske. U pogledu završne bilance izvještajnog razdoblja Vlada Republike Hrvatske žali zbog nepostizanja konsenzusa na strani EU-a o otvaranju poglavlja koja su temeljem hrvatskih postignuća u provedbi *acquis*-a već duže vrijeme spremna, a riječ je o poglavljima „13. Ribarstvo“, „27. Okoliš“ i „31. Vanjska, sigurnosna i obrambena politika“. Vlada Republike Hrvatske smatra da nema razloga da navedena poglavlja ne napreduju punom brzinom. Vlada smatra da otvorena bilateralna pitanja ne bi smjela zadržavati proces pristupanja EU te izražava očekivanje da će ubrzo doći do uspješnog dovršetka rasprave u Vijeću, te do njihova otvaranja na sljedećem sastanku MVK-a u 2010. godini.

Svojim dosadašnjim radom i uložnim naporima Republika Hrvatska je dokazala sposobnost i spremnost za provedbu i najtežih i najosjetljivijih reformi. Vlada Republike Hrvatske izražava uvjerenje u skoro stvaranje preduvjeta za otvaranje preostalih ključnih poglavlja - „8. Tržišno natjecanje“ i „23. Pravosuđe i temeljna prava“. Kad je riječ o poglavlju „23. Pravosuđe i temeljna prava“, Hrvatska ostaje i nadalje privržena punoj suradnji s MKSJ-om te nastavlja s kontinuiranim naporima u reformi pravosuđa, borbi protiv korupcije i ostalim aktivnostima iz područja ovog poglavlja. Glede poglavlja „8. Tržišno natjecanje“ Vlada izražava uvjerenje da će dogovorom o uvjetima i raspisivanjem novog natječaja za privatizaciju brodogradilišta biti zadovoljen uvjet za njegovo otvaranje.

Vlada Republike Hrvatske pozdravlja usvajanje jesenskog paketa dokumenata o proširenju koji, pored dokumenta „*Strategija proširenja i glavni izazovi 2009. – 2010.*“, uključuje i Izvješće Europske komisije o napretku za 2009. godinu s dosada najboljim ocjenama za Hrvatsku, u kojemu su prepoznata naša postignuća kao i istaknuta područja u kojima su potrebni daljnji naponi. Vlada pozdravlja i Zaključke Vijeća od 8. prosinca 2009. u kojima se RH pohvaljuje za značajne napore uložene tijekom protekle godine i dobar ukupni ostvareni napredak, posebice na ispunjavanju mjerila u pristupnim pregovorima te ističe kako pregovori ulaze u završnu fazu. Vijeće je usvojilo i Financijski paket za pristupanje Hrvatske EU, te uspostavilo *ad hoc* Radnu skupinu za izradu hrvatskog Ugovora o pristupanju, koja je svojim radom započela odmah u prosincu 2009. Vlada u tome vidi ohrabrenje te dodatni poticaj i motivaciju za nastavak provedbe potrebnih reformi i ubrzanje dinamike pristupnih pregovora kako bi se oni dovršili tijekom 2010. godine.

Vlada Republike Hrvatske pozdravlja stupanje na snagu Lisabonskog ugovora i kreiranje novog institucionalnog okvira EU-a koji će osigurati dodatnu jasnoću i učinkovitost u funkcioniranju Unije, olakšati daljnja proširenja, te time proširiti područje stabilnosti, solidarnosti i prosperiteta u Europi. Ovim je Ugovorom EU 1. prosinca 2009. zakoračila u novo doba. Iz hrvatske perspektive prva korist Lisabonskog ugovora bit će u tome što će omogućiti daljnje proširenje, s Hrvatskom kao prvom na redu da postane 28. državom članicom. Politička relevantnost Unije u svijetu, kojoj Hrvatska želi pridonositi kao država članica što je više moguće, bit će time dodatno osnažena.

Republika Hrvatska ostaje privržena ostvarenju cilja finalizacije pristupnih pregovora tijekom 2010. godine. Vlada je, svjesna izazova i teškog posla pred njom i polazeći od dosad postignutog, odlučna uložiti sve potrebne napore i resurse kako bi ispunila kriterije za članstvo u Uniji u što skorijem roku. Posebnu pozornost i dalje će pridavati ključnim reformama poput reforme pravosuđa i javne uprave, borbe protiv korupcije te gospodarskim

reformama, kao i ukupnom jačanju administrativnih sposobnosti, uključujući i za upravljanje fondovima EU-a. Svi ti izazovi imaju utjecaj na niz složenih poglavlja u kojima se trenutno pregovara te su još zahtjevniji zbog općeg okruženja financijske i gospodarske krize, koju Hrvatska dijeli s EU-om i ostatkom svijeta. Međutim, Hrvatska je spremna suočiti se sa svim tim izazovima i osigurati sve potrebno, radi nastavka provedbe reformi, uključujući i odgovarajuća proračunska i financijska sredstva. Na tom je tragu i proračun za 2010. godinu u kojem je predviđena posebna, značajna proračunska linija za reforme i aktivnosti povezane s pristupanjem EU. Također, u kontekstu provedbe daljnjih horizontalnih reformi Vlada je svjesna potrebe kontinuiranog jačanja administrativnih sposobnosti, čiju je važnost dodatno podcrtala osnivanjem Ministarstva uprave.

Ovakve su ambicije Republike Hrvatske potvrđene i u planu zakonodavnih aktivnosti za završetak pregovora za 2010. godinu koji predviđa usklađivanje 12 novih zakonskih akata, kojima će proces zakonodavnog usklađivanja biti priveden kraju. Vlada je također usvojila program preuzimanja i provedbe nove pravne stečevine EU-a u 2010. godini. U tom smislu Vlada Republike Hrvatske želi podsjetiti da je do sada u pretpristupnom razdoblju ukupno usvojeno 467 EU zakona i 1078 podzakonskih akata, od čega su tijekom 2009. godine usvojena 82 zakona i 229 podzakonskih akata. Također, Vlada je pokrenula postupak izmjena Ustava Republike Hrvatske potrebnih kako za zatvaranje pojedinih poglavlja i zaključenje pristupnih pregovora tako i za stupanje u punopravno članstvo EU-a.

Vlada izražava uvjerenje da će intenzivirani naponi Republike Hrvatske usmjereni na ispunjavanje mjerila za zatvaranje kao i svih ostalih obveza iz pristupnih pregovora, Pregovaračkog okvira, Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju te Pristupnog partnerstva kao i unutarnjih reformi i učinkovitoj provedbi pravne stečevine EU-a omogućiti učinkoviti i nesmetani napredak i dodatno dinamiziranje procesa u ovoj odlučujućoj i zahtjevnoj fazi.

Vlada Republike Hrvatske na kraju želi podcrtati kako su pregovori u protekle četiri godine značajno uznapredovali te izražava uvjerenje da će uskoro biti uspješno okončani. Proces proširenja EU-a dao je poticaj za reforme i suradnju, te povećao prosperitet i stabilnost. To se posebice odnosi na Jugoistočnu Europu u kojoj proces europskih integracija predstavlja jedini mogući put naprijed. Vlada Republike Hrvatske podržava nastavak procesa proširenja, temeljen na pojedinačnim postignućima svake države, te naglašava važnost europske perspektive i budućeg članstva u EU za sve države II Europe. Napredak i uspjeh Hrvatske u ostvarenju tog cilja koristit će ne samo Hrvatskoj i EU, nego i državama Procesu stabilizacije i pridruživanja kojima je konkretna poruka ohrabrenja iznimno potrebna. Sa svima njima Hrvatska surađuje i kontinuirano prenosi iskustva iz vlastitog pregovaračkog procesa te im pomaže u njihovim nastojanjima.

Republika Hrvatska rezultate na kraju ovog razdoblja doživljava kao znak da EU dijeli naš entuzijazam i očekivanja, što ulijeva povjerenje kako obje strane, Hrvatska i EU, sada mogu zajedno stvoriti istinski ubrzanu dinamiku pregovora, koja će Hrvatskoj omogućiti ulazak u završnu fazu pregovora i njihov završetak do sredine 2010. godine.

Vlada Republike Hrvatske zahvaljuje švedskom Predsjedništvu, Europskoj komisiji, povjereniku Rehnu i svim državama članicama EU-a na zalaganju da se hrvatski pristupni pregovori nastave i dodatno ubrzaju, i to u uvjetima bavljenja financijskom krizom, borbe protiv nezaposlenosti koja je pogodila cijelu Europu, ali i kritično aktualne i prioritetne borbe protiv klimatskih promjena.

Predsjedništvo EU nakon Kraljevine Švedske preuzela je Kraljevina Španjolska.